

หัวข้อวิจัย	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย
ผู้ดำเนินการวิจัย	นายพีร์ พวงมะลิ ต.ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรเพ็ญ ไตรพงษ์ นางสาวสุภาภรณ์ เกลี้ยงทอง
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธิพงษ์ สีสากิจไพศาล
หน่วยงาน	หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2559

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมายตามการรับรู้ของนักศึกษาและผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย 2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed-method) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในปีการศึกษาที่ 2/2557 ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย โดยมีจำนวน 1 ตอนเรียน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 75 คน และผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมายในองค์กรภาครัฐหรือเอกชนหรือหน่วยงานให้กับนักศึกษา 75 คน รวมแบบสอบถามจำนวน 150 ชุด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาและผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมายในองค์กรภาครัฐหรือเอกชนหรือหน่วยงานให้กับนักศึกษา รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา จำนวน 10 คน โดยวิธีเจาะจง ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ซึ่งเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง ผลการวิจัยที่สำคัญมี

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ตามการรับรู้ของนักศึกษา และผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมายโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามผู้ฝึกและนักศึกษา ระดับความคิดเห็นนักศึกษากับความคิดเห็นผู้ฝึกของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

Research Title	Desired Characteristics of Law Students for Field Experience Internship
Researcher	Phir Paungmalit, Asst.Prof. Pornpen Traiphong, Susaporn Kleangthong
Research Consultants	Asst.Prof. Dr. Yutthapong Leelakitpaisarn
Organization	Curriculum of Law Faculty of Humanities and Social Sciences
Year	2016

This research, “the Desired Characteristics of Law Students for Field Experience Internship”, has two objectives. First is to study the desired characteristic of law students for Field Experience Internship from the perspective of the organizations who provides the internship and the interned student themselves. Secondly it aims to compare the desired characteristics found from the two sample groups using the mixed-method, consisting of both qualitative and quantitative methods. A mixed-method is used in this research to the two sample group. The first is the group of 75 undergraduates attending Law Program of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Dusit University and the second is the group of 75 representatives of the organizations, both governmental and private, who provide internship program to the students. These samplers are requested to fill 150 questionnaires in line with means of purposive sampling. In addition, ten representatives of the organization were purposively interviewed. The questionnaire and the interview script are developed by researchers. Data analysis includes descriptive and reference statistics.

Two major findings are as follows:

1. The desired characteristics of law students for field experience internship from the perspective of the interned student and the interning organization representatives overall are at the highest level.
2. The resulting desired characteristics of law students for field experience internship in law found from both groups of students and representative of organization that students interned at are largely similar. Ethics, morality, legal professional ethics, fundamental working skills and legal knowledge are perceived equally important for the field experience internship.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอธิการบดีและคณะกรรมการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยของสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ด้วย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพงษ์ ลีลากิจไพศาล ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยด้วยดีเสมอ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ประกอบการและผู้ดูแลการฝึกงานทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ตลอดจนผู้ให้การสนับสนุนและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

คณะผู้วิจัย
2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย	4
บทบาทและความสำคัญภาคความร่วมมือของสถานประกอบการ	7
แนวคิดเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	8
แนวคิดเรื่องการสรรหาบุคลากร และการคัดเลือกบุคลากร	11
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอนเชิงประสบการณ์	18
แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
กรอบแนวคิดในการวิจัย	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย	35
ส่วนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	35
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	35

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย	38
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย	46
ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการวิจัย	57
อภิปรายผลการวิจัย	64
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	66
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	67
บรรณานุกรม	68
บรรณานุกรมภาษาไทย	68
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ	70
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก : แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	72
ภาคผนวก ข : รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	76
ภาคผนวก ค : แบบสอบถามเพื่องานวิจัย	78
ภาคผนวก ง : แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	83
ประวัติผู้วิจัย	85

ตารางที่		หน้า
4.14	ความคิดเห็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	49
4.15	เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามเพศ	50
4.16	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามอายุ	50
4.17	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย	51
4.18	ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาการในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD	51
4.19	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา	52
4.20	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามตำแหน่งงานของผู้ฝึก	52
4.21	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	53
4.22	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน	53
4.23	ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ จำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD	54
4.24	ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ด้านความสามารถ พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD	54
4.25	ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ด้านความรู้ความสามารถทาง วิชาการในการปฏิบัติงาน จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษาที่ แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD	55

ตารางที่		หน้า
4.26	ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่ต่างกััน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD	55
4.27	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย จำแนกตามจำนวนบุคลากรในหน่วยงาน	56